

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 115. sjednici, održanoj 20.10.2017. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prihvata se Mišljenje Ministarstva zdravstva, broj: 11-02-13372-2/17 od 17.10.2017. godine, na Nacrt Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski potpomognutom oplodnjom.

II

Zaključak sa Mišljenjem iz tačke I. dostavlja se Skupštini Zeničko-dobojskog kantona na dalje postupanje.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /17.

Datum, 20.10.2017. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Skupština Zeničko-dobojskog kantona,

1x Stručna Služba Vlade,

1x Ministarstvo zdravstva,

1x a/a.

Broj: 11-02-13372-2/17
Zenica, 17.10.2017. godine

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o liječenju neplodnosti bimedicički potpomognutom oplodnjom, dostavlja se

Aktom Skupštine Zeničko-dobojskog kantona broj: 01/02-02-8523-1/17 od 08.06.2017. godine, zatraženo je da se u skladu s aktom Predsjedavajuće Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 02-02-669/17 od 05.06.2017. godine, dostavi mišljenje na Nacrt Zakona o liječenju neplodnosti biomedicički potpomognutom oplodnjom.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Poglavlju III član 2. pod b) i članu 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema navedenim odredbama predviđena je podijeljena nadležnost federalne vlasti i kantona u području zdravstva, s tim da:

- federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove nadležnosti (član III 3. stav 3),
- kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III 3. stav 4.),
- u skladu sa potrebama ovlaštenja u području zdravstva ostvaruju se od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (član III 3. stav 1.), pri čemu federalna vlast uzima u obzir različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju (član III 3. stav 3.).

Dana 09.10.2017. godine Ministarstvo zdravstva je u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva, organizovalo i provelo Javnu raspravu o Nacrtu Zakona o liječenju neplodnosti biomedicički potpomognutom oplodnjom. Na javnoj raspravi pismeno su dostavljene primjedbe dr.med.sci. Čehića Ermina, Centar za humanu reprodukciju, Kantonalne bolnice Zenica, Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Udruge za neplodnost FBiH, dok drugih primjedbi nije bilo.##

Uzimajući u obzir i prihvatajući kao svoje pismeno dostavljene primjedbe na javnoj raspravi o Nacrtu Zakona o liječenju neplodnosti biomedicički potpomognutom oplodnjom, Ministarstvo zdravstva daje slijedeće

MIŠLJENJE

Kantonalna bolnica Zenica, Centar za humanu reprodukciju, dostavila je sljedeće primjedbe:

Timovi koji rade biomedicički potpomognutu oplodnju moraju biti predvođeni subspecijalistom iz domena humane reprodukcije, jer je takva praksa u EU, a takve su i preporuke FIGO-a, a liječnici koji se bave biomedicički potpomognutom oplodnjom duže od 5 godina mogu biti dio tima, *ovu primjedbu treba ugraditi u član 9. stav 1. tačka b) Nacrta Zakona.*

Povjerenstvo koje imenuje Federalno ministarstvo zdravstva treba da čine subspecijalisti iz humane reprodukcije ili doktori znanosti iz oblasti humane reprodukcije, *ovu primjedbu treba ugraditi u član 19. stav 2. Nacrta Zakona.*

Nacrt Zakona ne propisuje mogućnosti heterologne oplodnje uz nabavku sjemena iz ovlaštenih ustanova unutar EU, što bitno mijenja mogućnost djelovanja u ovoj oblasti, a time i uspješnost metoda biomedicinski potpomognute oplodnje. Isto tako uskraćuje pravo na potomstvo za preko 25% pacijenata koji se liječe od neplodnosti, te na taj način predstavlja izuzetak u zakonodavstvu EU, *ovu primjedbu treba regulisati u odgovarajućim odredbama Nacrta Zakona.*

Nacrtom Zakona propisane su veoma visoke sankcije za zdravstvenu ustanovu koja vrši biomedicinski potpomognutu oplodnju, a ne prati ishod trudnoće ili eventualni porod, a nije propisana obaveza dostavljanja navedenih podataka zdravstvenoj ustanovi od strane pacijenta, pa samim tim ni sankcije za pacijente koji ne prijave ishod trudnoće ili eventualni porod.

Nacrtom Zakona zdravstvenoj ustanovi nije dato ovlaštenje da traži podatke o ishodu trudnoće ili postupka od pacijenta, a niti da vrši provjere navedenog, iz čega proizilazi da je neopravdano propisivanje sankcije za zdravstvenu ustanovu, iz razloga što nije jasno propisana zakonska obaveza pacijenta da navedene podatke blagovremeno dostavi zdravstvenoj ustanovi, kao i sankcija u slučaju ne dostavljanja navedenih podataka, pa stoga *ovu primjedbu treba regulisati odgovarajućim odredbama Nacrta Zakona.*

Imajući u vidu navedeno, ne postoji realna mogućnost zdravstvene ustanove da prati rezultate i ishod eventualno postignute trudnoće kako to obvezuje Nacrt Zakona, iz razloga što je dugotrajna pohrana spolnih stanica ili embrija u pravilu do 5 godine od dana pohranjivanja, sa mogućnosti produženja za još 5 godina u izuzetno opravdanim medicinskim slučajevima (član 51. stav 3.), zbog čega bi se biomedicinski potpomognuta oplodnja trebala obavljati samo u javnim ustanovama (to iz razloga što se kriprezervacija istih u privatnim ustanovama bazira na dovršetku jednog postupka biomedicinski potpomognute oplodnje iz više jajnih stanica u tijeku jedne godine), *ovu primjedbu treba ugraditi u odgovarajuće odredbe Nacrta Zakona.*

Predlažemo da se Zakonom propiše obaveza da svaka privatna ustanova koja obavlja postupke biomedicinski potpomognute oplodnje, mora imati ugovor sa nekom javnom ustanovom koja se bavi istom djelatnošću, vezano za dovršetak započetih postupaka biomedicinski potpomognute oplodnje i prenos kriprezerviranih gameta i embrija u slučaju prestanka rada privatne zdravstvene ustanove, nalogom inspekcijskih organa ili iz drugih razloga. Navedeno je neophodno u cilju zaštite pacijenata, njihovih gameta i embrija, te je *ovu primjedbu potrebno ugraditi u odgovarajuće odredbe Nacrta Zakona.*

Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona dostavio je primjedbu na član 29. Nacrta Zakona kojim je propisano pravo na biomedicinski potpomognutu oplodnju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, te predlaže izmjenu člana 29. stav 1. tačka a) tako da umjesto tri pokušaja intrauterine inseminacije, treba propisati dva pokušaja, a u tački b) istog člana umjesto pet pokušaja vantjelesne oplodnje, treba propisati tri pokušaja. *Predlažemo da se ova primjedba ugradi u navedenu odredbu Nacrta Zakona.*

Udruga za neplodnost FBiH, dostavila je primjedbu da je sa pozicije pacijenta neprihvatljiva činjenica da se heterogena oplodnja striktno zabranjuje, čime jedan dio pacijenata ostaje uskraćen za kvalitetno liječenje, uz obrazloženje da ničija vjerska načela ne mogu biti nametnuta većini da ne koriste benefite navedenog Zakona, te je *ovu primjedbu potrebno ugraditi u odgovarajuće odredbe Nacrta Zakona.*

Udruga ističe pitanje „samostalne roditeljke“, odnosno žene koja je nakon smrti muža nastavila postupak vantjelesne oplodnje, te na svijet donijela blizance, koje Zakon ne prepoznaje kao djecu svog oca, te je u njihovim rodnim listovima upisano otac „nepoznat“. Navedena *primjedba je neprihvatljiva jer nije predmet ovog Zakona, navedeno je potrebno regulisati propisima iz oblasti koja se odnosi na upis činjenice rođenja u matične knjige.*

Udruga ističe da pravo na roditeljstvo ne smije biti privilegija bogatih i kreditno sposobnih

parova, niti privilegija onih koji žive u kantonima koji djelimično refundiraju troškove lijekova, te da svi pacijenti moraju imati ista prava i mogućnost da se kvalitetno liječe bez obzira gdje žive. *Navedena primjedba je neprihvatljiva jer je to pitanje riješeno članom 29. Nacrta Zakona.*

Imajući u vidu navedeno Ministarstvo zdravstva predlaže Vladi da usvoji ovo Mišljenje.

S poštovanjem,

Prilog:

1x Primjedbe KBZ Centar za humanu reprodukciju

1x Primjedbe Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK

1x Primjedbe Udruge za neplodnost FBiH

Dostavljeno:

1x Naslov,

1x a/a

MINISTAR

Dr. Dragoljub Brenjo